

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

19 ТРАВНЯ 2021 РОКУ

ХАРКІВ – 2021

УДК 37.013.42
ББК 74.60
А 43

За редакцією
доктора педагогічних наук, професора,
завідувача кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Васильєвої Марини Петрівни

Актуальні проблеми досліджень у галузі соціальної педагогіки і соціальної роботи: матеріали міжвузівської дистанційної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (19 травня 2021 року); за ред. М.П. Васильєвої. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. 78 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (протокол № 5 від 11 травня 2021 р.).

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2021.
© Кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки, 2021.
© Васильєва М.П., 2021.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....28

Артюшенко В. СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ ЕТНОПЕДАГОГІЧНИМИ ЗАСОБАМИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЯХ.....28

Бабенко В. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР У СОЦІАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ЗЗСО.....29

Бейник К. СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИМИ ЗАСОБАМИ У ЗЗСО.....31

Вазуля К. АНАЛІЗ ДОСВІДУ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА З СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ БАГАТОДІТНИХ СІМЕЙ ЯК УМОВА УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ.....33

Герасименко Є. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА СЕРЕД ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....35

Гончарова А. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПРОФОРІЄНТАЦІЇ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....38

Жигилій Г. СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ-СИРІТ І ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УМОВАХ ПРИЙОМНОЇ СІМ'Ї.....40

Карпцова К. ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРІ.....42

Котікова О. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....44

Кретчак Х. СУПЕРВІЗІЯ У РОБОТІ ВОЛОНТЕРІВ.....47

АНАЛІЗ ДОСВІДУ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА З СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ БАГАТОДІТНИХ СІМЕЙ ЯК УМОВА УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

Карина Вазуля

Науковий керівник - доктор педагогічних наук, доцент В.В. Костіна

У наш час особливої актуальності набуває питання пошуку шляхів соціального захисту та підтримки соціально незахищених категорій населення, до яких належать багатодітні сім'ї. В Україні трансформація форм і функцій батьківства в останні десятиліття відбувається на фоні невирішеності багатьох соціально-економічних проблем та відсутності сталої ієрархії морально-етичних цінностей, що зумовили розповсюдження негативних тенденцій та явищ, які спричинили поширення таких соціально-небезпечних явищ як невідповідальне батьківство та соціальне сирітство. Недостатня кількість напрацьованих вітчизняних практик надання соціальної допомоги сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах зумовила необхідність аналізу закордонного досвіду відповідної соціальної роботи з метою пошуку та відбору ефективних засобів соціального супроводу багатодітних сімей, що визначило тему нашого дослідження.

Закордонний досвід країн Європейського співтовариства щодо соціального захисту та соціальної допомоги сім'ї вивчали Ж. Анселен [5], І. Бодє [5], А. Добрянський [1], К. Іващенко [2], Л. Крамаренко [3], М. Кашуба [4] та ін. Аналіз та узагальнення наукової літератури з проблеми соціальної роботи з сім'єю у країнах Європейського співтовариства показали, що: 1) у Німеччині стимулюванню сім'ї у напрямі розвитку багатодітності приділяється велика увага (допомога багатодітним сім'ям надається у формі додаткової податкової знижки в межах соціальної допомоги; надається допомога на засоби існування; за народження кожної дитини матір отримує додатково податковий бонус); 2) у Франції держава підтримує перш за все багатодітні сім'ї (так звані «дитячі гроші» виплачують тільки після народження другого малюка, а після третього - батьки претендують на ще один вид додаткової допомоги; діти віком від 3 до 6 років можуть навчатися в «материнських» школах, завданням яких є соціалізація дітей та підготовка їх до початкової школи); 3) у Польщі нещодавно відбулися зміни у сфері соціального захисту багатодітних родин (раніше право на спеціальну допомогу мали всі багатодітні сім'ї, в яких було троє чи більше дітей; зараз допомогу з багатодітності можна отримати лише у тому випадку, якщо дохід на кожного члена сім'ї складає в перерахунку менше 125 доларів на місяць; якщо в сім'ї є дитина з інвалідністю і один із батьків не працює, а зайнятий доглядом за цією дитиною, то допомога збільшується удвічі; батьки можуть отримати фінансову допомогу 500 злотих на місяць на утримання дитини; також програмою «Сім'я 500+» передбачена і підтримка сімей іноземців, що живуть у Польщі; також Програма за програмою «Сім'я 500+» - виплачується щомісячно допомога в

розмірі 500 злотих на другу й кожен наступну дитину в сім'ї, незалежно від доходів).

Узагальнення досвіду країн європейського співтовариства з соціальної допомоги та соціального супроводу багатодітних сімей показало, що вони є достатньо різноманітними, але спільним для всіх країн є спрямованість на забезпечення максимально сприятливих умов для підтримки багатодітності, що є перспективним завданням для сфери соціальної допомоги багатодітним сім'ям в Україні.

Перспективним напрямом подальших досліджень розглядаємо розробку методичного забезпечення щодо використання ефективного досвіду країн європейського співтовариства щодо соціальної підтримки та соціального супроводу багатодітних сімей в Україні.

Список використаних джерел:

1. Добрянський А. Зарубіжний досвід вирішення проблем багатодітних сімей (на прикладі деяких країн ЄС). *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 44. С. 104-110. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_44/fail/ch_1/14.pdf (дата звернення: 20.04.2021).
2. Іващенко Катерина. Зарубіжний досвід соціальної роботи з сім'єю, яка виховує дитину з особливими потребами. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. Вип. 59. 2018. С. 207-214. URL: file:///C:/%D0%A0%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%201/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B5%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5%20%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8%202021/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8/Ppps_2018_59_26.pdf (дата звернення: 20.04.2021).
3. Кашуба М. С. Некоторые проблемы современных брачно-семейных отношений в странах Европы. Белград: Этнографический институт САНУ. 1997. 87 с.
4. Крамаренко Л. В. Соціальний захист населення в країнах Європейського Союзу (на прикладі категорії “багатодітні сім'ї”). *Наш вибір: газета для українців у Польщі*. URL: <https://naszwybir.pl/programa-sim-ya-500-skorystatys-finansovoyudopomogoyu-mozhut-takozh-ukrayintsi-u-polshhi/> (дата звернення: 20.04.2021).
5. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. 2013. № 1-2. С. 204-226.